

Hof van Cassatie van België

Arrest

Nr. C.20.0195. N

GRAMMYCO nv, met zetel te 2100 Antwerpen (Deurne), Tweemontstraat 258, ingeschreven bij de KBO onder het nummer 0403.792.093,

eiseres,

vertegenwoordigd door mr. Huguette Geinger, advocaat bij het Hof van Cassatie, met kantoor te 1170 Brussel, Terhulpensesteenweg 177/7, waar de eiseres woonplaats kiest,

tegen

DEBLAERE & CO bv, met zetel te 8800 Roeselare, Meensesteenweg 322, ingeschreven bij de KBO onder het nummer 0407.126.123,

verweerster.

I. RECHTSPLEGING VOOR HET HOF

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest van het hof van beroep te Antwerpen van 18 februari 2019.

De zaak is bij beschikking van de eerste voorzitter van 29 september 2020 verwezen naar de derde kamer.

Sectievoorzitter Eric Dirix heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Henri Vanderlinden heeft geconcludeerd.

II. CASSATIEMIDDEL

De eiseres voert in haar verzoekschrift dat aan dit arrest is gehecht, een middel aan.

III. BESLISSING VAN HET HOF

Beoordeling

1. Krachtens artikel 2, c, van de wet van 31 januari 2009 betreffende de continuïteit van de ondernemingen, zoals van toepassing, worden met “*schuldvorderingen in de opschorting*” bedoeld de schuldvorderingen die ontstaan zijn vóór het vonnis dat de procedure van gerechtelijke reorganisatie opent of die volgen uit het verzoekschrift of de gerechtelijke beslissingen genomen in het kader van de procedure.

Een schuldvordering wordt geacht te zijn ontstaan vóór de procedure van gerechtelijke reorganisatie wanneer zij haar grondslag vindt in een reeds bestaande rechtsverhouding.

Volgens artikel 57 van dezelfde wet maakt de homologatie van het reorganisatieplan dit plan bindend voor alle schuldeisers in de opschorting. Tenzij het plan uitdrukkelijk anders bepaalt, bevrijdt de volledige uitvoering ervan de schuldenaar geheel en definitief, voor alle schuldvorderingen die erin voorkomen.

2. Krachtens artikel 1017 Gerechtelijk Wetboek verwijst ieder eindvonnis, zelfs ambtshalve, de in het ongelijk gestelde partij in de kosten, onverminderd de overeenkomst tussen partijen, die het eventueel bekrachtigt.

De veroordeling tot de gerechtskosten onderstelt het bestaan van een procesverhouding. Hierdoor draagt iedere partij het risico om veroordeeld te worden tot de gerechtskosten van de zegevierende partij.

3. Uit het vorenstaande volgt dat de schuldvordering tot betaling van de gerechtskosten ontstaat op het ogenblik van het ontstaan van de procesverhouding en de veroordeling tot de gerechtskosten geldt als “*schuldvordering in de opschorting*” indien de procesverhouding bestond vóór de opening van de procedure van gerechtelijke reorganisatie.

4. De appelrechters stellen vast dat:

- de eiseres in 2015 werd toegelaten tot de procedure van gerechtelijke reorganisatie;
- tussen de partijen voordien reeds een procesverhouding bestond;
- de vordering van de eiseres tegen de verweerster door een arrest van het hof van beroep van 24 januari 2017 werd afgewezen en de eiseres samen met een andere procespartij werd veroordeeld tot de kosten van het hoger beroep aan de zijde van de verweerster bepaald op 18.000 euro.

5. De appelrechters die oordelen dat de vordering tot het betalen van de gerechtskosten slechts ontstaat op het ogenblik van de gerechtelijke uitspraak op 24 januari 2017 en derhalve niet als een schuldvordering in de opschorting kan worden beschouwd in de zin van artikel 2, c, van de wet van 31 januari 2009 betreffende de continuïteit van de ondernemingen, verantwoorden hun beslissing niet naar recht.

Het middel is gegrond.

Dictum

Het Hof,

eenparig beslissend,

Vernietigt het bestreden arrest.

Beveelt dat van dit arrest melding zal worden gemaakt op de kant van het vernietigde arrest.

Houdt de kosten aan en laat de beslissing daaromtrent aan de feitenrechter over.

Verwijst de zaak naar het hof van beroep te Gent.

Dit arrest is gewezen te Brussel door het Hof van Cassatie, derde kamer, samengesteld uit sectievoorzitter Eric Dirix, als voorzitter, en de raadsheren Koenraad Moens en Sven Mosselmans, en in openbare rechtszitting van 11 januari 2021 uitgesproken door sectievoorzitter Eric Dirix, in aanwezigheid van advocaat-generaal Henri Vanderlinden, met bijstand van griffier Mike Van Beneden.

M. Van Beneden

S. Mosselmans

K. Moens

E. Dirix

VOORZIENING IN CASSATIE

5 **VOOR:** de naamloze vennootschap **GRAMMYCO**, met zetel te 2100 Deurne, Tweemontstraat 258, ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen onder het nummer 0403.792.093,

10 **Eiseres tot cassatie**, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. Huguette Geinger, ondergetekende advocaat bij het Hof van Cassatie, kantoor houdende te 1000 Brussel, Quatre Brasstraat 6, bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan.

15

TEGEN: de besloten vennootschap **DEBLAERE & CO**, met zetel te 8800 Roeselare, Meensesteenweg 322, ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen onder het nummer 0407.126.123

20

Verweerster in cassatie

25

* * *

Aan Mevrouw de Eerste Voorzitter, de Heer Voorzitter,
de Dames en Heren Raadsheren, leden van het Hof van Cassatie,

30

Hooggeachte Dames en Heren,

35 Eiseres heeft de eer het arrest, dat op 18 februari 2019
op tegenspraak tussen partijen werd gewezen door kamer B4 van
het Hof van Beroep te Antwerpen (2018/AR/620), aan het toezicht
van Uw Hof te onderwerpen.

* * *

40

45 FEITEN EN PROCEDUREVOORGAANDEN

1. Eiseres was de aannemer van de residenties Trinity House I en II te Knokke-Heist. Voor het plaatsen van de vloerverwarming deed zij beroep op verweerster als onderaannemer.

50 De werken gaven aanleiding tot een procedure die werd ingeleid door de Vereniging van Medeëigenaars van de beide residenties.

55 Deze procedure werd beëindigd bij arrest van 24 februari 2017 van het Hof van Beroep te Gent waarbij onder meer:

- de door de VME's en mede-eigenaars gestelde vorderingen tegen eiseres ongegrond werden verklaard;
 - de door eiseres tegen verweerster gestelde vordering tot vrijwaring zonder voorwerp werd verklaard en eiseres samen met de NV M&M Bouw Sittard werd veroordeeld tot betaling van een rechtsplegingsvergoeding van € 18.000,00 aan verweerster.
- 60

2. In de loop van de voormelde procedure werd eiseres bij
65 vonnis van 18 september 2015 toegelaten tot de procedure van ge-
rechtelijke reorganisatie.

Het reorganisatieplan werd neergelegd op 13 november 2015
en werd gehomologeerd bij vonnis van 18 december 2015.

70

Ingevolge het gehomologeerd reorganisatieplan diende eiseres
alle schuldvorderingen van de gewone schuldeisers te voldoen ten
belope van 24 % van de hoofdsom. Er werd voorzien in een "*afstand
75 van alle gevorderde intresten, boeten, verhogingen, **gerechts-** en
invorderingskosten, dwangsommen en dergelijke, zowel wat het ver-
leden als de toekomst betreft ...*".

3. Tussen partijen ontstond betwisting over de vraag of de
rechtsplegingsvergoeding, toegekend ingevolge het arrest van 24
80 februari 2017 van het Hof van Beroep te Gent, al dan niet een
"schuldvordering in de opschorting" uitmaakt in de zin van artikel 2 c
van de Wet van 31 januari 2009 *betreffende de continuïteit van de
ondernemingen* (verder afgekort WCO).

85 Bij exploit van 15 juni 2017 liet verweerster het arrest van 24
februari 2017 van het Hof van Beroep te Gent aan eiseres beteke-
nen met bevel tot betaling van de rechtsplegingsvergoeding van €
18.000,00, vermeerderd met de kosten van het bevel.

90 Eiseres tekende verzet aan tegen dit bevel. Zij huldigde de stel-
ling dat de schuldvordering betreffende de rechtsplegingsvergoeding
een **schuldvordering in de opschorting** uitmaakt, zodat deze niet
verschuldigd was nu het gehomologeerde reorganisatieplan voorziet
in een afstand van alle gerechtskosten, zowel wat het verleden als
95 de toekomst betreft.

In een kort gemotiveerde beschikking van 8 januari 2018 ver-
klaarde de beslagrechter in de Rechtbank van Eerste Aanleg Ant-

100 werpen, Afdeling Antwerpen, *“het bevel tot betalen rechtsgeldig ten
belope van € 9.656,10 en ongeldig voor het daarin meergevorderde”*.
De rechtsplegingsvergoeding werd herleid tot de helft omdat eiseres
samen met de NV M&M Bouw Sittard tot betaling ervan werd ver-
oordeeld, zonder dat beiden hoofdelijk werden veroordeeld.

105 Eiseres tekende hoger beroep aan tegen dit vonnis. Verweer-
ster stelde incidenteel beroep in.

110 Bij arrest van 18 februari 2019 verklaarde het Hof van Beroep
te Antwerpen het hoger beroep ontvankelijk, doch ongegrond en het
incidenteel beroep ontvankelijk en gegrond. Het hof:

- zegde voor recht dat de vordering van verweerster ten opzichte van eiseres **geen schuldvordering is in de opschorting bij de procedure WCO van eiseres;**
- 115 - bevestigde de bestreden beschikking, evenwel op andere juridische gronden en veroordeelde eiseres tot betaling van de gerechtskosten.

120 Tegen dit arrest van 18 februari 2019 meent eiseres volgend
middel tot cassatie te kunnen aanvoeren.

125

ENIG MIDDEL TOT CASSATIE

130 **Geschonden wetsbepalingen**

- artikelen 2.c en 57 van de wet van 31 januari 2009 betreffende de continuïteit van de ondernemingen, verder afgekort “WCO”, zoals die bestonden vóór hun opheffing bij de wet van 11 augustus 2017
- artikelen 1017, eerste en vierde lid, 1018.6° en 1022 van het Gerechtelijk Wetboek, artikel 1017, vierde lid, zoals dit bestond vóór de wijziging bij de wet van 18 maart 2018

140 **Aangevochten beslissing**

Bij het bestreden arrest van 18 februari 2019 verklaart het Hof van Beroep te Antwerpen het hoger beroep van eiseres tegen de beschikking van 8 januari 2018 van de beslagrechter in de Rechtbank van Eerste Aanleg Antwerpen, Afdeling Antwerpen, waarbij het bevel tot betalen rechtsgeldig werd verklaard ten belope van € 9.656,10, ongegrond en het incidenteel beroep van verweerster tegen die beschikking gegrond. Het hof van beroep verleent akte aan verweerster van de uitbreiding van haar vordering, zegt voor recht dat de vordering van verweerster ten opzichte van eiseres geen schuldvordering is in de opschorting bij de procedure WCO van eiseres, bevestigt de beschikking van 8 januari 2018, evenwel op andere juridische gronden en veroordeelt eiseres tot de kosten zoals begroot in het dispositief van het bestreden arrest, en dit op de volgende gronden:

“Antecedenten:

1.

160 *(Verweerster) heeft in opdracht en voor rekening van (eiseres), voorheen genaamd nv M&M ILEGEMS en daarna nv M&M BOUW, vloerverwarming geplaatst in een bouwproject te Knokke-Heist, Leeuwerikenlaan 5-7, waarbij (eiseres) twee residenties, genaamd Trinity House I en II, heeft opgericht.*

165

2.

170 *Op 29 maart 2006 zijn de Vereniging van Medeëigenaars (VME) van de residenties Trinity I en II overgegaan tot dagvaarding wegens door hen beweerde gebreken, waarna de rechtbank van eerste aanleg te Brugge, Vijfde Kamer, op 6 september 2013 vonnis heeft gewezen waarbij:*

- *de vorderingen vanwege de VME's ongegrond werden verklaard;*
- 175 - *de vorderingen vanwege de privaatieve eigenaars onontvankelijk werden verklaard;*
- *de door (eiseres) opzichts (verweester) ingestelde vordering zonder voorwerp werd verklaard;*
- *de kosten van het geding ten laste gelegd werden van partijen, die ze*
180 *gemaakt hebben.*

3.

Tegen dit vonnis dd. 6 september 2013 hebben de VME's van de residentie Trinity I en II beroep aangetekend, samen met de privaatieve eigenaars, onder meer lastens (eiseres), doch niet lastens (verweester).
185

(Eiseres) heeft hoger beroep aangetekend tegen het vonnis dd. 6.9.2013, waarbij zij, in ondergeschikte orde, het volgende vorderde opzichts geïntimeerde:

190

"... In de mate dat het hoofdberoep van de appellanten ontvankelijk en gegrond zou worden verklaard, haar hoger beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren en bvba Deblaere & Co te veroordelen tot alle bedragen waartoe zij zouden worden veroordeeld ingevolge de
195 *technische aansprakelijkheid van bvba Deblaere & Co, minstens haar daartoe rechtstreeks te veroordelen, meer de kosten van het geding."*

4.

200 *Bij arrest van 24 februari 2017 heeft het hof van Beroep te Gent onder andere geoordeeld als volgt:*

Verklaart de vordering in vrijwaring van nv Grammyco en van M&M Bouw Sittard tegen bvba Deblaere & Co zonder voorwerp.

205

Verwijst nv Grammyco en nv M&M Bouw Sittard in de beroepskosten aan de zijde van bvba Deb/aere & Co, te bepalen op 18.000,00 euro basisrechtsplegingsvergoeding.

210 Laat de overige kosten ten taste van de respectieve partijen. “

5.

215 *Bij vonnis van de rechtbank van koophandel Antwerpen, Afdeling Antwerpen, d.d. 22 september 2015 werd (eiseres) toegelaten tot de procedure van de gerechtelijke reorganisatie.*

Het reorganisatieplan werd neergelegd op 13 november 2015.

220 *Bij dit reorganisatieplan werd (verweerster) niet betrokken.*

Bij vonnis van de rechtbank van koophandel Antwerpen, afdeling Antwerpen, d.d. 22 december 2015, heeft de rechtbank het reorganisatieplan van de (eiseres) gehomologeerd en de reorganisatieprocedure afgesloten.

225

Bij toepassing van het gehomologeerde herstelplan dient (eiseres), met betrekking tot de schuldvorderingen in de opschorting, 24% te voldoen van het verschuldigde bedrag in hoofdsom, waarvan 6% tegen uiterlijk 18 december 2016, 6% tegen uiterlijk 18 december 2017, 6% tegen 18 december 230 2018 en 6% tegen 31 augustus 2018.

6.

235 *(Verweerster) liet bij exploit van gerechtsdeurwaarder Eric Libbrecht te Antwerpen, dd. 15 juni 2017, een bevel tot betaling betekenen aan (eiseres) om krachtens de door haar bekomen uitvoerbare titel (arrest hof van Beroep Gent, zestiende kamer, d.d. 24 februari 2017) de som van 18.656,10 euro te betalen in handen van de gerechtsdeurwaarder.*

7.

240 *Bij dagvaardingsexploit, betekend op 22 juni 2017 door het ambt van gerechtsdeurwaarder Bart Somers te Antwerpen, heeft (eiseres) verzet aangekend, teneinde te horen zeggen dat (verweerster) ten onrechte een bevel tot betalen liet betekenen opzichtens appellante.*

245 *Zij stelt dat (verweerster) geenszins gerechtigd was tot uitvoering over te gaan*

8.

250 *Bij beschikking van de Beslagrechter bij de rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen, Afdeling Antwerpen, d.d. 8 januari 2018 werd geoordeeld als volgt:*

“Rechtdoende op tegenspraak.

255 Verklaren de vordering ontvankelijk en deels gegrond;

Bijaldien verklaren het bevel tot betalen rechtsgeldig ten belope van 9.656,10 euro en ongeldig voor het daarin meergevorderde;

260 Wijzen het meer en anders gevorderde af en verwijzen iedere partij in de helft van de kosten van het geding, aan de zijde van eiseres begroot op dagvaarding, rolrecht en bijdrage begrotingsfonds 320,24 euro en 1.440,00 euro rechtsplegingsvergoeding en aan de zijde van gedaagde begroot op 1.440,00 euro rechtsplegingsvergoeding.

265

(....)

Gegrontheid van het hoger beroep:

270 12.

(Eiseres) stelt dat het uitvoerend beslag ten onrechte werd gelegd. Zij wijst erop dat zij bij vonnis van de rechtbank van koophandel te Antwerpen, afdeling Antwerpen van 18 september 2015 werd toegelaten tot de WCO-procedure, het ingediend reorganisatieplan werd gehomologeerd in een vonnis van de rechtbank van koophandel te Antwerpen, afdeling Antwerpen van 18 december 2015 en de vordering van (verweerster) betrekking heeft op feitelijkheden van voor het reorganisatieplan, zodat het reorganisatieplan hier ook betrekking op heeft.

280 13.

Het voorwerp van de schuldvordering van (verweerster) is de betaling van een rechtsplegingsvergoeding ten bedrage van 18.000 euro, waartoe (eiseres) samen met de nv M&M Bouw Sittard bij arrest van het hof van beroep te Gent d.d. 24 februari 2017 werd veroordeeld ten aanzien van (verweerster).

Deze rechtsplegingsvergoeding werd toegekend uit hoofde van de kosten van het geding in hoger beroep aan de zijde van (verweerster).

290 *In eerste aanleg door de rechtbank van eerste aanleg Brugge, vijfde kamer, d.d. 6 september 2013 geen rechtsplegingsvergoeding toegekend.*

Het recht van (verweerster) ten aanzien van appellante en nv M&M Bouw Sittard om betaling te vorderen van de rechtsplegingsvergoeding ten bedrage van 18.000 euro ontstond bijgevolg slechts ingevolge het tussengekomen arrest van het hof van beroep te Gent d.d. 24 februari 2017.

300 *Overeenkomstig artikel 1022 Ger.W. is de rechtsplegingsvergoeding "de vergoeding in de kosten en erelonen van de advocaat van de in het gelijkgestelde partij".*

305 *Het recht op betaling van de rechtsplegingsvergoeding ontstaat op het ogenblik dat een vonnis of arrest wordt uitgesproken, waarbij aan de in het ongelijk gestelde partij een rechtsplegingsvergoeding wordt toegekend. Dit recht staat los van de feiten, die aanleiding gaven tot de procedure. Het recht om de toegekende rechtsplegingsvergoeding betaald te zien ontstaat niet reeds op het ogenblik dat het procesrisico bestaat.*

310 *Het feit dat aanleiding gaf tot de vordering van (verweester) om betaling te bekomen van de rechtsplegingsvergoeding is het arrest van het hof van beroep te Gent d.d. 24 februari 2017.*

315 *Bijgevolg is de vordering van (verweester) tot inning van hetgeen het arrest haar op dat vlak toekende slechts ontstaan op 24 februari 2017 en niet voorafgaandelijk het vonnis van de rechtbank van koophandel te Antwerpen, afdeling Antwerpen, waarbij het reorganisatieplan werd gehomologeerd.*

14.

320 *Overeenkomstig artikel 2, c) WCO, thans artikel 1.22.11° WER, zijn "schuldvorderingen in opschorting": De schuldvorderingen ontstaan voor het vonnis dat de procedure van gerechtelijke reorganisatie opent of die uit het verzoekschrift of gerechtelijke beslissingen, genomen in het kader van de procedure, volgen.*

325

Een schuldvordering die ontstaan is na het vonnis dat de procedure van gerechtelijke reorganisatie opent is geen schuldvordering in opschorting.

330 *Het arrest van het hof van beroep te Gent, waarbij (eiseres) en de nv M&M Bouw Sittard werden veroordeeld tot betaling van een rechtsplegingsvergoeding in hoger beroep ten bedrage van 18.000 euro, dateert van 24 fe-*

bruari 2017, d.i. geruime tijd na het vonnis van de rechtbank van koophandel Antwerpen, afdeling Antwerpen, d.d. 22 september 2015, waarbij de procedure gerechtelijke reorganisatie werd geopend.

335

De vordering in betaling van de haar toegekende rechtsplegingsvergoeding is aldus een nieuwe schuldvordering en geenszins een "schuldvordering in de opschorting", zoals beschreven in artikel 2, c) WCO, thans artikel 1.22,11° WER.

340

Het feit dat in het gehomologeerd herstelplan betrekking heeft "op alle vorderingen al dan niet gesteld, die hun oorsprong vinden in feiten die plaatsvinden voor opening van de procedure WCO", doet hieraan geen afbreuk, aangezien de vordering van (verweerster) haar oorsprong geenszins vindt in feiten die plaatsvonden voor de opening van de procedure WCO en geen vordering in de opschorting is.

345

15.

Uit het voorgaande volgt dat het bevel tot betaling d.d. 15 juni 2017 geldig is als daad van uitvoering ten aanzien van (eiseres) dit voor een bedrag van 9.000 euro in hoofdsom, te vermeerderen met de kosten, in het geheel 9.656,10 euro, rekening houdend met het feit dat (eiseres) in het arrest van het hof van beroep te Gent van 24 februari 2017 samen met een andere vennootschap, nv M&M Bouw Sittard werd veroordeeld en het geen hoofdelijke veroordeling betreft.

355

De bestreden beschikking wordt bijgevolg bevestigd, zij het op basis van andere, hiervoor door het hof omschreven, argumenten."

360

Grief

1.1. Ingevolge artikel 2.c WCO wordt voor de toepassing van deze wet onder "schuldvorderingen in de opschorting" verstaan: de schuldvorderingen ontstaan voor het vonnis dat de procedure van

365

gerechtelijke reorganisatie opent of die uit het verzoekschrift of gerechtelijke beslissing genomen in het kader van de procedure volgen.

370 Luidens artikel 57, eerste lid, WCO maakt de homologatie van het reorganisatieplan het bindend voor alle schuldeisers in de opschorting.

375 Het derde lid van artikel 57 WCO preciseert dat de schuldvorderingen in de opschorting die niet opgenomen zijn in de in artikel 17, §2, 7°, bedoelde lijst, in voorkomend geval gewijzigd met toepassing van artikel 46, en die geen aanleiding hebben gegeven tot betwisting, worden betaald na de volledige uitvoering van het plan, op de wijze die is bepaald voor de schuldvorderingen van dezelfde
380 aard. Indien de schuldeiser niet behoorlijk werd ingelicht tijdens de opschorting, wordt hij betaald op de wijze en in de mate die het gehomologeerd plan bepaalt voor gelijkaardige schuldvorderingen.

385 Krachtens het vierde lid van artikel 57 WCO bevrijdt de volledige uitvoering van het plan de schuldeiser geheel en definitief van alle schuldvorderingen die erin voorkomen, tenzij het plan uitdrukkelijk anders bepaalt.

390 1.2. Tenzij bijzondere wetten anders bepalen, verwijst ieder eindvonnis overeenkomstig artikel 1017, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek, zelfs ambtshalve, de in het ongelijk gestelde partij in de kosten, onverminderd de overeenkomst tussen partijen, die het eventueel bekrachtigt.

395 Ingevolge artikel 1017, vierde lid, van het Gerechtelijk Wetboek, kunnen de kosten worden omgeslagen zoals de rechter het raadzaam oordeelt, hetzij wanneer de partijen onderscheidenlijk omtrent enig geschilpunt in het ongelijk zijn gesteld, hetzij aan echtgenoten, bloedverwanten in de opgaande lijn, broeders en zusters of aanverwanten in dezelfde graad.
400

De kosten omvatten luidens artikel 1018.6° van het Gerechtelijk Wetboek de rechtsplegingsvergoeding, zoals bepaald in artikel 1082.

405 Artikel 1022 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat de rechtsplegingsvergoeding een forfaitaire tegemoetkoming is in de kosten en erelonen van de advocaat van de in het gelijk gestelde partij.

410 2. De rechtsplegingsvergoeding vindt haar grondslag in het procesrisico. Het procesrisico bestaat van zodra een rechtssubject, als eiser, tegen een ander rechtssubject, als verweerder, in rechte vordert terwijl voordien tussen deze procespartijen geen procesverhouding voorlag.

415

Wanneer een eiser tegen een verweerder in rechte vordert en er aldus tussen hen een procesverhouding tot stand komt waardoor een procesrisico ontstaat die de grondslag is van een rechtsplegingsvergoeding (1) en wanneer die eiser vervolgens wordt toegelaten tot de procedure van gerechtelijke reorganisatie (2) en hij nadien zijn proces tegen de verweerder verliest en wordt veroordeeld tot betaling van een rechtsplegingsvergoeding aan de verweerder (3), dan is de schuldvordering van die verweerder tot betaling van die rechtsplegingsvergoeding een "*schuldvordering in de opschorting*" vermits
420 zij is ontstaan vóór het vonnis dat de procedure van gerechtelijke reorganisatie heeft geopend, ook al wordt zij pas eisbaar ingevolge een later gewezen vonnis of arrest. Het ontstaan van die schuldvordering wordt immers geconditioneerd door een procesverhouding en het daaraan verbonden procesrisico die reeds bestaan vóór het vonnis dat de procedure van gerechtelijke reorganisatie opent, zonder
430 dat daartoe nog een andere rechtshandeling van de eiser noodzakelijk is (4).

435

3.1. De appelrechters stelden vast:

- dat eiseres werd toegelaten tot de procedure van gerechtelijke reorganisatie bij vonnis van 22 september 2015 (bedoeld wordt 18 september 2015) van de Rechtbank van Koophandel Antwerpen, Afdeling Antwerpen;
- 440 - dat het reorganisatieplan werd neergelegd op 13 november 2015;
- dat verweerster niet werd betrokken bij dit reorganisatieplan;
- dat het reorganisatieplan van eiseres werd gehomologeerd bij vonnis van 22 december 2015 (bedoeld wordt 18 december 2015) (bestreden arrest p. 4, nr. 5).

3.2. Eiseres preciseerde in dit verband, zonder dat dit door verweerster werd tegengesproken:

- 450 - dat het herstelplan betrekking heeft **“op alle vorderingen, al dan niet gesteld, die hun oorsprong vinden in feiten die plaatsvonden voor opening van de procedure WCO”**;
- 455 - dat eiseres, bij toepassing van het gehomologeerd herstelplan, 24 % dient te voldoen van het verschuldigde bedrag in hoofdsom, waarvan 6 % tegen uiterlijk 18 december 2016, 6 % tegen uiterlijk 18 december 2017, 6 % tegen 18 december 2018 en 6 % tegen 31 augustus 2019;
- 460 - dat daarbij werd voorzien in een **“afstand van alle gevorderde intresten, boeten, verhogingen, gerechts- en invorderingskosten, dwangsommen en dergelijke, zowel wat het verleden als de toekomst betreft** (syntheseconclusies eiseres, p. 6, nr. 2 en p. 11, nr. B.1).

3.3. De appelrechters stelden tevens vast:

- dat verweerster in opdracht en voor rekening van eiseres vloerverwarming heeft geplaatst in een bouwproject te Knokke-Heist waarbij eiseres twee residenties heeft opgericht, genaamd Trinity House I en II;

- 475 - dat de Vereniging van Mede-eigenaars van de Residenties Trinity House I en II is overgegaan tot dagvaarding wegens beweerdte gebreken;
- 480 - dat de Rechtbank van, Eerste Aanleg te Brugge op 6 september 2013 vonnis heeft gewezen waarbij de vorderingen van de VME's ongegrond werden verklaard, de vorderingen van de privatieve eigenaars onontvankelijk werden verklaard, de door eiseres opzichts verweerster ingestelde vordering zonder voorwerp werd verklaard en de kosten van het geding ten laste werden gelegd van partijen die ze hebben gemaakt;
- 485 - dat de VME's van de residentie Trinity House I en II als ook de privatieve eigenaars hoger beroep hebben aangetekend tegen dit vonnis van 6 september 2013, onder meer lastens eiseres, doch niet lastens verweerster;
- 490 - dat eiseres eveneens hoger beroep heeft aangetekend tegen het vonnis van 6 september 2013 waarbij zij in ondergeschikte orde lastens verweerster het volgende vorderde: *“in de mate dat het hoofdberoep van de appelrechter ontvankelijk en gegrond zou worden verklaard, haar hoger beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren en (verweerster) te veroordelen tot alle bedragen waartoe zij zouden worden veroordeeld ingevolge de technische aansprakelijkheid van (verweerster), minstens haar daartoe rechtstreeks te veroordelen, meer de kosten van het geding”*;
- 495 - dat het Hof van Beroep te Gent bij arrest van 24 februari 2017 de vordering in vrijwaring van eiseres en van de NV M&M Bouw Sittard tegen verweerster zonder voorwerp heeft verklaard en eiseres samen met de NV M&M Bouw Sittard heeft verwezen in de beroepskosten aan de zijde van verweerster begroot op € 500 18.000,00 basisrechtsplegingsvergoeding (bestreden arrest p. 3 en 4, nrs. 1-4).
- 505 Eiseres preciseerde in dit verband dat het lastens verweerster ingestelde hoger beroep dateert van 21 maart 2014 (syntheseconclusies eiseres p. 16, nr. 1, derde gedachtstreefje).

3.4. Uit het geheel van deze niet betwiste vaststellingen en
510 gegevens volgt:

- dat eiseres op 21 maart 2014 lastens verweerster hoger
beroep heeft ingesteld tegen het vonnis van 6 september 2013
515 n.a.v. de mogelijke aansprakelijkheid van verweerster ingevolge
de plaatsing van vloerverwarming in de residenties Trinity House
I en II;

- dat eiseres bij vonnis van 18 september 2015 door de
Rechtbank van Koophandel Antwerpen, Afdeling Antwerpen,
520 werd toegelaten tot de procedure van gerechtelijke reorganisatie;

- dat eiseres bij arrest van 24 februari 2017 door het Hof
van Beroep te Gent in het ongelijk werd gesteld in haar proces-
verhouding met verweerster en samen met de NV M&M Bouw
525 Sittard werd veroordeeld om aan verweerster een rechtsple-
gingsvergoeding te betalen van € 18.000,00.

Daaruit volgt dat de procesverhouding en tevens het procesrisi-
co tussen eiseres en verweerster, grondslag voor de rechtsplegings-
530 vergoeding toegekend door het Hof van Beroep te Gent, is ontstaan
op 21 maart 2014 (1), dat eiseres vervolgens bij vonnis van 18 sep-
tember 2015 werd toegelaten tot de procedure van gerechtelijke re-
organisatie (2) en nadien bij arrest van 24 februari 2017 in het onge-
lijk werd gesteld in haar procesverhouding met verweerster en (sa-
535 men met de NV M&M Bouw Sittard) werd veroordeeld om aan ver-
weerster een rechtsplegingsvergoeding te betalen van € 18.000,00
(3).

De schuldvordering van verweerster tot betaling van het aan-
540 deel van eiseres in de rechtsplegingsvergoeding toegekend ingevol-
ge het door eiseres op 21 maart 2014 lastens verweerster ingesteld
hoger beroep, is bijgevolg een “*schuldvordering in de opschorting*”
nu die schuldvordering is ontstaan vóór het vonnis van 18 september
2015 waarbij de procedure van gerechtelijke reorganisatie van eise-
545 res werd geopend. Het recht op die rechtsplegingsvergoeding wordt

immers geconditioneerd door de procesverhouding tussen eiseres en verweerster en het daaraan verbonden procesrisico die reeds bestonden vóór het vonnis van 18 september 2015, zonder dat eiseres daartoe nog andere initiatieven diende te nemen.

550

Door te beslissen dat het recht van verweerster ten aanzien van eiseres om betaling te vorderen van de rechtsplegingsvergoeding slechts ontstond ingevolge het tussengekomen arrest van 24 februari 2017, dat dit recht niet reeds ontstaat op het ogenblik dat het procesrisico bestaat en dat het feit dat aanleiding gaf tot de vordering om betaling te bekomen van de rechtsplegingsvergoeding het arrest is van 24 februari 2017, hebben de appelrechters hun beslissing niet naar recht verantwoord nu de grondslag en de oorsprong van die rechtsplegingsvergoeding reeds bestonden vanaf 21 maart 2014 en dus voorafgaandelijk het vonnis van 18 september 2015 waarbij eiseres werd toegelaten tot de WCO-procedure, ook al werd de rechtsplegingsvergoeding pas eisbaar ingevolge het arrest van 24 februari 2017.

565 Door op voormelde gronden te beslissen dat de vordering in betaling van de aan verweerster toegekende rechtsplegingsvergoeding een nieuwe schuldvordering is en geenszins een *“schuldvordering in de opschorting”*, hebben de appelrechter artikel 2 c WCO geschonden, alsook de artikelen 1017, eerste en vierde lid, 1018.6° en 1022 van het Gerechtelijk Wetboek.

575 Door op die gronden te beslissen dat het feit dat het gehomologeerde herstelplan betrekking heeft *“op alle vorderingen al dan niet gesteld, die hun oorsprong vinden in feiten die plaatsvinden voor de opening van de procedure WCO”* hieraan geen afbreuk doet omdat de vordering van verweerster haar oorsprong geenszins vindt in feiten die plaatsvonden voor de opening van de procedure WCO en geen vordering in de opschorting is terwijl de vordering van verweerster haar oorsprong vindt in de reeds sedert 21 maart 2014 bestaande procesverhouding met verweerster, hebben de appelrechters tevens de bindende kracht miskend van het op 18 december 2015 ge-

580

homologeerde reorganisatieplan en hebben zij tevens de artikelen 2 c en 57 WCO geschonden.

585

TOELICHTING

De rechtsplegingsvergoeding vindt haar grondslag in het procesrisico dat elke partij loopt haar eis of verweer afgewezen te zien
590 (I. Samoy en V. Sagaert, De wet van 21 april 2007 betreffende de verhaalbaarheid van kosten en erelonen van een advocaat, R.W. 2007-2008, (674), 683, nr. 33 (3)).

Het bestaan van een procesverhouding conditioneert
595 dan ook de mogelijkheid tot veroordeling tot de rechtsplegingsvergoeding (B. Van Den Bergh, Commentaar bij artikel 1017 Ger. W., in "Commentaar Gerechtelijk recht", Mechelen=:, Kluwer, afl. nov. 2016, randnummer 7).

De veroordeling tot het betalen van de gerechtskosten wordt
600 beschouwd als één van de gevolgen van de "gerechtelijke band" die wordt geïnitieerd door een inleidende vordering of door een vordering tot tussenkomst. Dergelijke band ontstaat van zodra een rechtssubject als (eiser) tegen een ander rechtssubject (als verweerder)
605 vordert in rechte, terwijl voordien tussen deze partijen geen procesverhouding voorlag (Cass. 25 januari 2013, Arr. Cass. 2013, 244, meer bepaald de conclusie van de heer Advocaat-generaal Van Ingelgem, p. 247, nr. 2.2).

610

BIJ DEZE BESCHOUWINGEN,

Besluit voor eiseres ondergetekende advocaat bij het Hof van Cassatie dat het U behage, Hooggeachte Dames en Heren, het bestreden arrest te vernietigen en de zaak en partijen te verwijzen naar een ander hof van beroep, kosten als naar recht.
615

Brussel, 21 april
2020

620

H. Geinger

NIET VERBETERDE KOPIE